

શ્રી ક્ષરકેશો જયતી.

વિધવા વિલાપ.

કર્તા

કવિ મર્જનલાલ મોતીરામ.

બદરપુર-તા. દહેગામ.

પ્રકાશક

શા. અંબાલાલ મથુરદાસ.

બદરપુર-તા. દહેગામ.

સંવત ૧૯૭૫.

સને ૧૯૧૬.

આવૃત્તિ ૨ છ.

પ્રત ૧૦૦૦.

શ્રી “ જન વિદ્યાવિજય પ્રેસ ” રા. શા. પોપટલાલ અમ.

યાચાએ છાપી—રીયારોડ પુલ નં. ચે. અમદાવાદ.

કિંમત રૂ. ૦-૧-૦.

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય પ્રસ્તાવના.

— ❀ —

સવ સદ્ગૃહસ્થો ને પ્રિય પાઠકો ! આવા નાના ગ્રન્થને પ્રસ્તાવના જરૂર નથી, છતાં સહેજ લખુ છું કે આપણા પ્રિય દેશમાં ઉન્નતિને બદલે અવનતિ થયા કે છે. મહાશયો ! આપને માલમ તો હશેજ કે હિંદમાં જ્યાં વખતથી દૂર રિવાજો જેવા કે “બાળગ્ન” અને આવા દુષ્ટ રિવાજોને દૂર કરવાને મહાન કવિઓની વાણી પણ અસર કરી શકી નથી. તેમજ ના-દાર મહારાજા શ્રી સયાજીરાવ ગાયકવાડ સરકાર એઓએ પણ આવા દૂર રિવાજોને દૂર કરવાને ઘણો પ્રયાસ કર્યો છે. પ્રભુ તેઓનો પ્રયાસ સત્વરે સફળ કરો. એવી શ્રીહરિ પ્રત્યે સદાને માટે મારી નમ્ર પ્રાર્થના છે. અસ્તુ એવત ૧૯૭૪ ના ધોઝારા પંચમથી બાગ્યેજ કાષ્ઠકજ ગામ ખાડી રહ્યું હશે, તેમાં વિશેષે કરીને બાળ વિધવાઓનો ખેંદજનક દેખાવ માલમ પડશે. શું આ આપણા સર્વોપારે હિંદની સ્થિતિ થવી એ અંશ છે કે શું ? ના ના, એ અંશ નથીજ. પ્રભુ સુધારો થઈ સત્વર સર્વે સુખોને મતિ આપો, અને બાળલગ્ન જેવા દુઃખદ પ્રસંગને અટકાવો એવી આ લેખકની જાગ્રતા છે. એક દેખીતો દાખલો લઈ “વિધવા વિલાપ” નામનો લઘુ ગ્રન્થ મારી અલ્પ મતિને અનુમતીને આપ મહેરબાનો આગળ રજુ કરું છું, તેમાં જે કાંઈ જલચૂક કોતા વાક્ય ફેરફાર માલમ પડે તો સુધારી વાંચવા તરફી લેશો એવી આશા છે. અસ્તુ.

લેખક કવિ એમ. પાઠક—મરુપુર.

— ❀ —

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૭૮૮૨

વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ વિદ્યા વિભાગ

વિષય ૨ - ૧૪

શ્રી દ્વારકેશો જયતિ.

વિધવા વિલાપ.

ગીતિ.

અજ પુત્રી આરાધું, શંકર ચરણ રહું સિર નામી;
લધુ મન્ય આ લખવા, આપો બુદ્ધિ સુદ્ધિના સ્વામી.

શાદુલ

આપો સહાય તો થાય કર્યું હે વિભુ, યાત્રું હું વિશ્વંબરા;
આપક આપ આ વિશ્વમાં છો બધે, આત્મા તારે ધરા.
નામું શીથલ હે ઈશ તુજને સદા, મામું છું તારી કને;
દુહિતા દુઃખ દર્શક દરશાવવા, આપો મતિ સુમને.

આવે કંકટ જો તે વિભે કંઠ મને, કૃપા કરી કાપજો;
ભાગે હૃદય રસિક સમાજને, વાણી તેવી આપજો.
બુદ્ધિ બાળકરૂપ આ હૃદયમાં, ખીલે ખીલાવો હરિ;
જાણીને હે નાથ અનાથ મુજપે, કરજો કૃપા જરી.

રાખું છું આશા હું ઉર મહીં છતાં, તુજ કૃપાથી બને;
જાણી વાણી વિમળ પાઠક કહે, આપે પ્રભુભ મને.

મનુષ્ય ચિંતિતં કાર્યં દૈવં અમ્યયા ચિત્તયેત્ ॥ મનુષ્ય ધારે
છે શું અને ઈશ્વર કરે છે શું ? જો મનુષ્ય યતન અને ઇશ્વર કૃપા

અનુકૂળ હોય તોજ સર્વ વાત બની. નહિતર મહાન મંબીર વિચાર શક્તિમાન પુરુષ પણ પ્રસંગ આવે સંસાર સમુદ્રમાં પડતાં પોતાની સ્મૃતિને વિસારી દેતાં વાર કરતાજ નથી. યવું બાવિ ને દોષ દેવને નકામોજ છે. મારી મનોવૃત્તિઓ અનાયાસે સ્ફૂરતી કુંપળીઓ માફક ખીલતી હતી તે એકાએક કોણ જાણે કેવા સ્થળે અદસ્ય થઇ ગઈ તેનો હવે પુનઃ મેળાપ થતોજ નથી—ખરેખર સમયસૂચકતા એજ મનુષ્ય યત્ન, બલે બલિષ્ઠે હશે તે કોણ મીથ્યા કરે તેમ છે. યત્ન કરતાં ઈશ્વરી કૃપા સાનુકૂળ કેમ નહિ બને ? બનશેજ. અરે બન્યું તે તો જરા જુઓ. હું એક દીજ દુહિતા છું મારી ઉંમર અગિયાર વર્ષની છે છતાં થતાં દુઃખોને દૂર કરવા શક્તિમાન છે ? બલે બાવિ આવીજ તારી મરજી છે તો બલે. પ્રિય પાઠક ! હવે હું શું કહેવાને આતુર છું. તે તરફ લક્ષ આપવા જરા તસ્દી લેશો એવી આશા રાખું છું અને દુઃખના દિવસ દાખું છું.

લાવણી.

સુણો સૌ નરનાર ધરી મન પ્યાર કહું વિસ્તારી,
 વાંચીને હૃદયે ધરો વિનતી મારી;
 હતો અતિ મનમાં પ્યાર છતાં શણગાર લીધો સૌ કાઠી,
 ગયા વિકટ વનમાં પતિ વિખુટા પાડી.
 મને નવ વર્ષની કરી માતાએ ખરી પછી પરણાવી,
 હું પિયેર તજીને તુરત સાસરે આવું;
 છે ખરેખરી આ વાત બનેલી જાત કહું કરજોડી,
 પરણાવો નાની નહિ પોતાની છોડી.

ચુંવેારની સાલ કહું છું હાલ બન્યા જે મારા,
કેમ કરી જશે આદિન અરે દુઃખિયારા.

સાસુ જનેતા સમાન મને નહિ જ્ઞાન છતાં સુખ આલે,
પણ વાંકા દીન ઉઠ્યો દૈવ કાનું ત્યાં આલે.

સનજનો સાંભળો સૌ વિનવી કહું કોઈ શિષ્યામણુ લેછે,
એક બદરપુર નિવાસી પાઠક તો કહે છે.

પ્રિય વાંચક ! કહેવત છે કે : —

“ જીવ્યાથી જોયું બહું, સૌ જાણે સંસાર;
જીવ્યા ને જોયું નહિ તો, જીવતરને પિત્તાર.

માટે આ તરફ જરા દષ્ટિ કરો, શ્રમ તો પડશેજ; પરંતુ
દુહિતા દુઃખદર્શક દેખાવ નજરે આવશે.

લાવણી.

હવે કહું છું બીજી ચાર સૌ શબ્દમાર ઉતારી બીધો,
મને બાળાપણુ રંડાપો પ્રભુ શું દીધો;

કરમરી કહું મેં નાથ માહરા હાથ શીદને ઝાલ્યા,
મને રોતી મૂકી રાત કંથ કર્યા ચાલ્યા.

હું દારા ચંદ્ર ગેઢ દીન વિના જળ મીન હૃદયમાં ધરશો,
કરનેડી કહું છું ના ‘બાળસગ્ન’ કોઈ કરશો;

પૈસાની પડેલી તાણુ હશે પિતાને જાણુ કેર આ કીધો,
મને બાળાપણુ રંડાપો પ્રભુ શું દીધો.

તેથી મુને પરણાવી સાસરે આવી હતી છેક નાની,
તે સાસરીઆમાં કહો શરમ રહે શાની;

માટે વિચારો મારું કહું છું સારું કુળ હિર ધરણી,
કરજોડી કહું છું ના બાળલગ્ન કાંઈ કરશો.

કરી ગયા મુજ કંથ હિજડ સૌ પંથ ભીતિ છે ભારી,
હું નાની વયમાં છું નાર વલે કાણુ મારી;

દુઃખિયારી દુહિતા તણી દીલમાં જરી દયા તો ધારો,
પૈસાના લોભી પીતા તને શીટકારો.

શું સ્વાર્થ સમાન બીજું કંઈ છે ખરે! હવે કંઈ રહ્યુંજ
નથી. સ્વાર્થને મટે માણુમ શું શું કરે છે? મને નવ વર્ષનીજ
હંમેરે પરણાવીને માતા પિતાએ વળાવી કે સાસરે આવી ચુંવો-
તેરની સાલના ઘોઝારા. પ્લેગમાં મારા પતિએ પરલોક જવાને
તૈયારી કરી મારું કહેણુ અંતે નિષ્ફળ થયું. પ્રથમ પિતાનો અથાગ
પ્રેમ હતો છતાં પૈસાના લોભે અંધ બની મને નિરાધાર કરી
પિતાની પ્રેમ જાયામાંથી ખસેડી મૂકી.

પિતાની પ્રેમ પુત્રી હું અરે છું સાસરે આવી
વળાવે મુજને માડી જુઓ ભાવિ ભૂત્રાવે છે
હશે ભાવિ અહીં આવી પિતાની પ્રેમ પુત્રી હું
હતી વહાલી હું પિતાને હતી માતા દયાળુરે
નથી ખાવા નથી પીવા નથી રહેવા રેવા દીધું
અરે છું સાસરે આવી પિતાની પ્રેમ પુત્રી હું.

હું અસંત પ્રેમમાં હજરેલી, પરંતુ પિતાનો તે અથાગ પ્રેમ
પૈસાના લોભવડે કરીને કાણુ જાણે ક્યો ઠેકાણે અદસ્ય થઇ ગયો
સ્થાવર જંગમ કંઈજે કરી મને સાસરે મોકલી અરે હાય પિતા
હાય ! મારી આ તેં શું સ્થિતિ કરી.

હરીગીત છંદ.

હું દીન છું જેમ મીન જુઓ તરફડે છે જળ વિના
તેવી થઈ મારી દશા કાને કહું જમને ખીના
પરહરી મુજને પતિ પરલોક છે સીધાવીયા
જે હશે કર્મના જેખ શિરે દુઃખના દીન આવીયા
સાસુ નહિ સસરા નહિ દીઝેર તો દેખું નહિ
જેઠ પોકયા ઠેક મારા કર્મનું લેખુ કહી
ખોખું કરી ચોકખું બધું વાળી ઝુડીને સાફ રે
પછી પરણાવી મુજને પિતા તણો પરતાપ રે
એકે નથી આધાર છું દીન દુહીતા દીલ ધરો
પાઠેકનો પોકાર એ ના બાળલજ્ઞ કાપએ કરો.

પ્રિય વાંચક—જે વૃક્ષને મૂળ નથી તે ફટલીવાર સુધી ટકે
તેમ છે અરેરે સાસુ સસરા કે જેઠ વએરે કામની પણ મારે ઓથ
રહી નથી, ઓથ વિનાજ લોથ વળવાની. અરે ! ઓ અભાગી પિતા
તારો પ્રથમનો પ્રેમ ક્યાં ગયો ? તેમ તું આવો નિર્દય શું થયો.

ગજલ.

જુઓ આ પ્રેમ પિતાનો હતી વહાલી હું પિતાને
છતાં શું શિર આ મારે અરે પિતા મુજને છે

દયા ના દિક્ષમાં ધારે પાપીને પ્યાર પૈસાનો
 અરે દુઃખી થશે બાળા ધરી ના તે તણી પરવા
 હતી વહાલી અરે માતા દયાળુ દેવના જેવી
 છતાં હાલત અરે મારી કરી ભુરી ભુઓ કેવી
 નહિ પિતા અરે પાપી ભલું યાશે નહિ તારું
 હતી વહાલી હું પિતાને છતાં આ શું કર્યું મારું
 અરે ધિક્કાર અરે ધિક્કાર હજારો વાર ધિક્કારો
 બાળાપણમાં મને બાળા જશે આ કેમ જન્મારો
 ભક્ષા નહિ ભોમ સંધરશે પ્રેમી પાડક કર્તા કહેછે
 દુઃખી થઈ દીન દુહિતા દિલાસા દુઃખના દે છે.

ધિક્કાર છે, ધિક્કાર છે ? આવા સ્વાર્થ અંધ પિતાને હજારો
 વાર ધિક્કાર છે, સ્વાર્થને અંતે દુહિતાનેજ દુઃખ શ્રીહરિ શું આપા
 નિર્દય પુરૂષો શિક્ષાને પાત્ર નથી. બાળા—હવે કંઈ પૂર્વના લેખ જે
 વખતે મારા પિતાએ સંસારની છેલ્લી સ્વારી કરી તે વખતે મારા
 સામું જોઈને કંઈ કંઈ તર્કવિતર્ક કરતાં ઊંડા નિસાસા નાખતાં
 દુઃખમાં વધારોજ થતો હતો જેથી અશ્રુદારા જળખિંદુ બહાર
 નીકળી જાણે તેમના અઠળાતા હૃદયને શાન્તિ આપતાં ન હોય ?
 તેમ અનુમાન થતાં હું તેમની પથારીપર મઘ. આ વખતે ઉજ્જડ
 ગૃહમાં હમારા બે જણ વિના કોઈ હતું નહિ, જેથી જરા ધીર
 રહી મેં મારા પીડિત પતિને પ્રશ્ન કર્યો.

રાગ વાંસભટ્ટી.

સ્વામી જો શું સુતા સ્વર્ગ સદનના સંદેશા કોણુ લાવશે
ચાલી રામા રેણુ મૂખી મારગ જાણ્યે. તે કેમ કાવચી-ટેક.

તમ શિતળ જોવું. આ આંગ અરે
આજે ફરકે છે લોચન માફ ખરે
કે શું દૈવ રૂડ્યો આ દીન પરે—સ્વામિ.

હતો પેમ મારા પર જેઠ અતિ
છતાં આજ ફરી છે કેમ મતિ
બોલો બોલો કંઈ મારી વતી—સ્વામિ.

બોલાવું છું છતાં નવ બોલો અરે
કે શું રિસાયા જો મુજ પરે
તમ નેત્રો થકા કેમ નિર ઝરે—સ્વામિ.

નવ શીકર મારી કરશે જરી
બાળલમ તણી આ વાત બળી
આવી માઠી દશા મુજ શિર ફરી—સ્વામિ.

હું છું દારા તમારી દીન ખરી—ખરી
બોલો કંઈક દયા હોય દીલ જરી
કહે છે પાઠક પૂરણ પ્રેમ ધરી—સ્વામિ.

મારેજ માટે અરે ડાહ્યું શું તું તારા બાનાને જવા દેશે ?
વહાલા આમ ન કરો.

ભૂલે નહિ ભાવિ કદી લખ્યું ભવિષ્યે થાય છે
આશ્વાસન આ આપનાં દારા દીક્ષ ગુ ગાય છે

પ્રિય પતી ! આમ શામાટે દીલમાં ગુંચાઓ જો પ્રભુ તમોને
સત્વરે આરામ કરો. મારાથી આપનું આ દુઃખ મહન થતું નથી.
આ શબ્દ થતાંજ નેત્રદ્વારા જળ વહેવા લાગ્યું કે સુતેલા પુરુષનું
શક્તિત્વ પુનઃ આવી પોતાની અનાથ પતી પતિને કહેવા લાગ્યું.

લલને ! લાવ તારો કોમળ હસ્ત હવે છેછી વાર મને સ્પર્શ
કરવા દે વહાલી પ્રીય શું કહું. સ્વામિ આમન કરો તમોને દુઃખ
જામી જશે શશીવદની શાન્ત થા. તને મારા સોગન છે રા માં
મારા જેવા હીનભાગીના સહેવાસમાં પડતાં તારા જેવી કોમલાંગી
અરે ! ફૂલકળી ખરેખર કરમાવાનેજ માટે તૈયાર થઈ છે. ખીહીશ
માં બાળા ખીહીશ માં.

દૈવજ રૂઝો જે કરે ખીજમથી બનશે નહિ,
નિમિત્ત મિથ્યા આપવું છે સ્વાર્થમય દુનિયા રહી;
હોગેલું સૌ આથમે ખીલ્યું ખરે કરમાય છે,
પડશે જાયા સર્વ જો જન્મેલું તે જાય છે.

મરવાને માટે મને ધારતી નથી સુખને દુઃખ સરખી મિત્ર-
તાનો હક ધરાવે છે પરંતુ સુંદરી છેક લાચાર છું લાગણી માત્ર
તારીજ છે બૂસાતા ભાગ્યે અમૂલ્ય રત્ન પ્રાપ્ત થએલું તે નિરાધાર
અરે અનાથ અબળા યશે તેનું કારણ માત્ર બાળલગ્ન. અરે ફૂર

રિવાજ તારો પંજો હવે હિંદ પરયા ઉઠાવી લેવા કૃપા કર હું
અમુઝાઈ છું તેનું કારણ માત્ર તુંજ છે.

રાગ ધાનાની પત.

તું મન માંહે વિચાર વનિતા તું મન માંહે વિચાર
ગાવું હવે હું હજુર હરિની (૨) છોડીને રે સંસાર—વનિતા.
હું તારે મન તુચ્છ હશે પણ (૨) તું મુજ હૈયાહાર—વનિતા.
હું નિર્દોષિ ના તું અપરાધી (૨) તુજ પિતાતણો પ્યાર—વનિતા.
ખાત ધરી ખાવાને ખુણે રહી (૨) રહ્યું નથી તલભાર—વનિતા.
તુજ પિતાએ તુને પરણાવી (૨) કમળે કરી ધર્યાર—વનિતા.
તેહ વિચારે આ તનકુ બળે છે (૨) આવેછે આંસુની ધાર—વનિતા.
હાય શું થાશે ગયા મુજપાએ (૨) નાની વયની તું નાર—વનિતા.
હાય નિર્દોષી તે દોષિત થાએ (૨) એવો છે કળીકાળ—વનિતા.
પાઠે કહે પાપી પ્લેગ મોઝારો (૨) ચુંગેતેરની સાક્ષ—વનિતા.

લક્ષને કરીશ નહિ, ભવિષ્યમાં હશે તે થશે મારી મનોહર
પ્રિય મને ક્ષમા કરજો તારો સંગ કરી દુઃખમાં નાખી ત્યાગ કરે છું.

અરે, મેં આપની અમળા યર્ષ અપરાધ કંઈ દીધા હશે
કરી ધાત વિશ્વાસનો રે, છેહ કંઈ દીધો હશે

જેમ દુષ્યન્ત રાજાએ શકુન્તલા જેવં મહાન સતિનો ત્યાગ
કર્યો હતો તેમ અરેરે પ્રિય પતિ તમો પણ આમ છેક નિર્દય અંધ
મને તજીનેજ આપ્યા અરે હાય કોઈ દોડો.

રાગ મીઝ મહારાજ.

જાણી દીન આવો કોઇ દયા દીલ લા.....વો
દયા દીલ લાવો આ દુઃખથી બચા.....વો—જાણી.

કર થયો છે જે એળે ગયો છે અવતાર મારો તેને સુધા...રો
તેને સુધારો કોઇ દયા દીલ ધા.....રો—જાણી.

બાળા તમારી ના પામે દશા મા.....રી
ધારીને સારી રીતે લેજો સુધા.....રી
લેજો સુધારી એ દીન દાદ મા.....રી—જાણી.

શરણ તમારે હું પડી છું આ વા.....રે
મારે કેવાનું કુચાલ સુધા.....રો
કુચાલ સુધારો એ પોઠાર હમા.....રો—જાણી.

પડી પર હાથે હું નાથે તને.....લી
મેલી વન બેલી નથી હવે કોઈ મા.....ઈ
હવે કોઇ માઈ માનો થાય સા.....ઈ—જાણી.

પાઠક પોઠારે છે ચઢા કોઈ વા.....રે
ધારી દયા દીલ લેજો સુધા.....રી
લેજો સુધારી એ દીન દાદ મા.....રી—જાણી.

પિતામાતા અરે પ્રેમાળુ પિતા અને હેતાળુ માતા તમે માઈ
શું થશે તેનો ખ્યાલ સરખો પણ નજ કર્યો. શું કરે મા બાપ
શું કરે તે તો દલાલ ખરેખર અરે દલાલ કેવા.

દલાલો દુષ્ટ દેખીને ડર છે શેડીઆ સારા.

બનેના બાવ ત્યાં કંઈએ બગાડે માલ મૂકીને;

કુંભારી ચાક વાંકા તો માટીનો દોષ મિથ્યા છે,
વેપારી જે વખણાતો ઘરાકા ખૂબ ત્યાં આવે.

બનાવે મહેલ માટીનો હિપરથી છાજ નાખે છે,
નદીમાં નાવ ભાગે ને ઝાલે ત્યાં જીડળે આવી;

નથી બચવા તણું ખારું ફોગટ ફાંફાં શું મારેછે,
અરે આશા અરે આશા ક્યાં આ શા તમાસા તેં.

કરીને કામ હાથેથી ભવિષ્યે દોષ દેવાનો,
સુધારો સજ્જનો કાંઈ પ્રેમી પાઠક તો કહે છે.

સર્વેશ્વર શું મારી આ સ્થિતિ થવી યોગ્ય છે બલે જેમ થયે
તેમ બલે પરંતુ વહાલાં માતાપિતાએ પ્રથમ દિવસના ચોર બની
સર્વસ્વ હાથ કરી લીધું ત્યારેજ વિમાસવાનું છે મારી હવે કોણ
ગતિ, પિએર પણ ખાલી માતાપિતા અરે, સંસારમાં પણ કોઈ નથી

અરે માતા પિતા મારા અને સ્વામિ ગયા સ્વર્ગે
નથી કાંઈ આશરો મારે હવે હું એકલી રહી છું;

વિચારો વીર જાતિના તમોને વીનવી કહું છું.
બળાપો બાળજનનો અરે વિક્રય થકી મોટો.

અરે ઓ ધરા મારા રે દયા તું દીલમાં ધરજે,
અરે આ હિંદની માંહે સુધારો પ્રેમથી કરજે;
કરી મોટી હવે મુને પછી નો હોત પરણાવી,
અરે આ બાળજનથી બન્યું કેવું જીઓ ભાવિ.

હવે હું દીન થઈ દારા દિકાસા દુઃખના દડે છું,
વિચારે વીર શાંતિના તમેને વીનવી કરું છું.

પ્રિય વાંચક-પ્રથમ તો મારા પર માત પિતાનો અત્યંત પ્રેમ
જાયા કરી રહ્યો હતો પરંતુ (જરૂર દેખી મુનીવર ચળે) તેમ પૈસાના
સોભર્યા મારાં મા પિતાએ મને પરજાવનાં કાંઈ પણ વિચાર ન
કર્યો હવે મારું શું થશે તેનો ખ્યાલ પ્રિય વાંચક આપણ કરી લેશો.
મરતી વખતે મારાં માત-પિતાએ મારે માટે ધણુંએ કષ્ટપાત કર્યું
પરંતુ ॥ ગતં ન ક્ષોષનિયમ ॥

દિનજડ ખેડા શીર વસે, નિર્ધનીયા ધની હોય;
ગયા ન ચોવન ન સોંપડે, મુવા ન જીવે કાય. (પ્રતાપ.)

દિનજડ થઈ ગયેલી જગ્યાએ ફરી વસ્તી થાય નિર્ધન માણસ
જળે કરી ધનવાન થાય પરંતુ ગયેલું ચોવન અને મરણ પામેલું
માણસ ફરી મળી શકતું નથી. તેમજ

મંત્ર મંત્ર તે સોંપડે, મયાં વળે છે વાન;
મન અવસર આવે નહિ, ગયા ન આરે પ્રાણ.

જો કોઈ મંપન મહેનતવડે મેળવી શકાય છે તે મંદતડે કરી
ગયેલું વળે શીર ઉપચારે ચોળવાથી પુષ્ટ થાય છે પણ ગયેલો
વખત ન પ્રાણ કોટી ઉપાયે પાછા મળતાજ નથી. માટે હે મુઠ
સમાજના હિતેચ્છુઓ. હવે મારે માટે કષ્ટપના ન કરો ઉપર કહેલ
પ્રમાણે ગયેલી વસ્તુનો શોક કરવો જો વૃથા છે.

મારી જે થવાની હતી તે થઈ પરંતુ આપના સુકોમળને
લાડમાં ને લાડમાં ઉછરેલાં કોમળ બાળકોપર રહેમ રાખી બાળ-
કને અટકાવો એજ મારી અત્યંત નમ્ર વિનંતિ છે. અસ્તુ.

પ્રેમ પાઠક તરફી માફ કરજો. હવે હું જાઉં છું ને દીનકુ-
હીતા ભેગી થાઉં છું ઇચ્છા હોય તો આવજો આ તરફ જણાવજો
પ્રેમનું પાખી.

જાહેર ખબર.

અમારી તરફથી “પ્રેમનું પંખી” ભાગ ૨ નો થોડા દિવસમાં તૈયાર થશે. જેની અંદર નીચે પ્રમાણે વિષયોનો સમાવેશ કરવામાં આવશે.

૧ રખડતો રાજકુમાર.	૬ કન્યાની લાલસા.
૨ ભરવાડણનાં લેહ ભરેલાં વાક્યો.	૭ લલિતાનો આનંદમય
૩ દિનદુહિતા.	સંસાર.
૪ વિધવા વિલાપ.	૮ સૌભાગ્યની શૂરવીરતા.
૫ પ્રેમદા પોકાર.	૯ બારોટની બહાદુરી.

૧૦ મણીનો પુનઃ મેળાપ.

વિગેરે ભરપુર વિષયોથી બહાર પાડવામાં આવશે. જેની કીંમત સમયના યોગે બુજ ફક્ત રૂ. ૧-૦-૦ રાખવામાં આવેલ છે. અગાઉ આશ્રયો તરીકે નામ નોંધાવવાની ઈચ્છા હોય તો બુલશે નહિ. લગભગ દળદાર મજબુત તેમજ પાકુ પુઠું છતાં પુસ્તકના પ્રમાણમાં કીંમત ઘણીજ બુજ છે માટે તાકીદે નામ નોંધાવો.

લેખક

કવી એમ. પાઠેક બદલપુરવાળા.

તા. હડેગામ, પોસ્ટ બહીયેલ.

